

Johanneksen evankeliumin selitys 44
Joh. 15:7-17

Pysykää Jeesuksen rakkaudessa

Olemme tässä Johanneksen evankeliumin selityksessä käsittelemässä Jeesuksen jäähyväispuhetta, jonka hän piti opetuslapsilleen viimeisellä ateriallaan heidän kanssaan. Viime kerralla käsitelimme kohtaa, jossa Jeesus vertasi itsensä ja seuraajiensa suhdetta viiniköynnöksen ja sen oksien suhteeseen. Meillä on elämä yksinomaan silloin, kun olemme yhteydessä häneen, kiinni hänessä. Vailla kiinnittymistä häneen me kuolemme ja kuivetumme kuin viiniköynnöksen oksa, joka on irti köynnöksen rungosta.

Jeesuksessa pysytään hänen sanojaan meditoimalla

Seuraavaksi jatkamme Jeesuksen jäähyväispuheen käsittelyä Johanneksen evankeliumin 15 luvun jakeesta 7

"Jos te pysytte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, voitte pyytää mitä ikinä haluatte, ja te saatte sen. Siinä minun Isäni kirkkaus tulee julki, että te tuotatte runsaasti hedelmää ja niin osoitatte olevanne opetuslapsiani (Joh. 15:7-8)

Viimeksi oli jo puhetta siitä, mitä ”Jeesuksessa pysyminen” on. Totesimme sen olevan läheistä yhteyttä häneen, joka toteutuu armonvälineiden eli sanan ja sakramenttien ja rukouksen kautta. Jeesuksessa pysytään lukemalla ja mietiskelemällä Raamatun sanaa sekä käyttämällä usein sakramenteja.

Jeesuksessa pysytään siis siten, että hänen ”sanansa pysyvät meissä”. Se tarkoittaa, että me mietiskelemme Jeesuksen sanoja, annamme niiden painua sydämimme, niin että ne pysyvät muistissa ja sydämessä ja vaikuttavat. Se vaikutus ei kuitenkaan ole pelkästään muistin tai tahdon tai älyn kautta vaikuttavaa. Se on sitä, että Jeesus itse on meissä läsnä, kun uskomme häneen hänen sanojensa kautta.

Olen aiemmin selittänyt tätä 2. Pietarin kirjeen avulla. Siellä sanotaan, että Jumalan sanan lupaukset tekevät meidät ”osallisiksi jumalallisesta luonnosta”:

Näin hän on meille lahjoittanut suuret ja kalliit lupaukset, jotta te niiden avulla pääsisitte pakoon turmelusta, joka maailmassa himojen tähden vallitsee, ja tulisitte osallisiksi jumalallisesta luonnosta (2. Piet. 1:4)

Jos Jeesuksen sanat eli Jumalan lupaukset hänestä pysyvät meistä, ne ovat niin voimakkaita, että ne jopa ”jumalallistavat” (*theosis / deificatio*) meidät. Silloin me voimme Jeesuksen mukaan pyytää Jumalalta mitä hyvänsä, ja me saamme sen.

Ideana tässä täytyy olla se, että henkilö, jossa Jeesuksen sanat pysyvät, ei rukoile mitä hyvänsä. Hän rukoilee Jumalan tahtomia asioita, koska on vapautunut turmiollisista himoista. Siksi Jeesus voi vakuuttaa, että kun me näin rukoilemme Jumalaa, me saamme pyytämämme.

Sillä Jumalan tahto on, että me ”tuottaisimme runsasta hedelmää”. Viime kerralle pohdimme, että sanat ”hedelmän tuottaminen” on paras tulkita laajasti. Ne tarkoittavat kaikkea sitä, mitä yhteys Jeesukseen saa ihmisessä aikaan. Apostoli Paavali kirjoittaa tästä Galatalaiskirjeessä näin:

Hengen hedelmää taas ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä (Gal. 5: 22-23).

Kun meissä tämä toteutuu Jeesuksessa ja hänen sanoissaan pysymällä, silloin muillekin näkyy, että me olemme Jeesuksen opetuslapsia. Se vaikuttaa ja voimme kantaa hedelmää myös siten, että vakuutamme toisia Jeesuksessa olevasta pelastuksesta ja kannamme hedelmää tässäkin mielessä.

Jeesuksen rakkaudessa pysytään hänen käskyjään noudattamalla

Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessaani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessaani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan (Joh. 15:9-10).

Kaiken elämän lähtökohta on Isän Jumalan rakkaus. Jeesuskin on siitä täysin riippuvainen, koska hän saa elämänsä Isältä. Hänhän on ”syntynyt Isästä ennen aikojen alkua, Jumala Jumalasta, valo valosta, tosi Jumala tosi Jumalasta, syntynyt, ei luotu”, niinkuin Nikean uskontunnustuksessa sanomme.

Meidän krisittyjen elämä riippuu myös Jumalan rakkaudesta. Meille tuo elämää antava rakkaus välittyy Jeesuksen kautta. Siksi meidän on pysyttävä Jeesuksen rakkaudessa, jotta pysyisimme elossa.

Se merkitsee myös vastarakkautta Jeesukseen, sillä usko on suhde häneen. Se ei voi kestää, elleimme noudata hänen käskyjään. Jos emme noudata niitä ja väitämme kuitenkin uskovamme häneen, sellainen on valheellista teeskentelyä. On siis mahdotonta pysyä Jeesuksen rakkaudessa, ellei noudata hänen käskyjään. Aivan vastaavalla tavalla Jeesus itse pysyi ja pysyy Isänsä rakkaudessa noudattamalla hänen käskyjään. On huomattava, että Jeesus teki sen kuolemaan saakka.

Täydellisestä ilosta

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi (Joh. 15:11).

Kristus on todellisen ilon lähde. Hänen ilonsa voi olla meissä, kun pysymme hänessä. Silloin meidän omakin sisimpämme on iloinen ja elää ilossa.

Jeesus sanoo hyvin vahvasti: ”jotta teidän ilonne tulisi *täydelliseksi*”.

Tällainen Jeesukselta saatava täydellinen ilo Jumalan käskyjen tottelemisessa on sitä, mitä Psalmien kirjassa kuvataan:

Autuas se mies, joka ei vaella jumalattomain neuvossa eikä astu syntisten teitä eikä istu, kussa pilkkaajat istuvat, vaan rakastaa Herran lakia ja tutkistelee hänen lakiansa päivät ja yöt! Hän on niinkuin istutettu puu vesiojain tykönä, joka antaa hedelmänsä ajallaan ja jonka lehti ei lakastu; ja kaikki, mitä hän tekee, menestyy (Ps. 1:1-2)

Yhtä hyviä kohtia on Psalmissa 119

Minä iloitsen sinun todistustesi tiestä, niinkuin kaikkinaisesta rikkaudesta. Minä tutkistelen sinun asetuksiasi ja katselen sinun polkujasi. Minä iloitsen sinun käskyistäsi enkä sinun sanaasi unhota (Ps. 119:14-16)

Minä tahdon alati noudattaa sinun lakiasi, aina ja iankaikkisesti. Silloin minä vaellan avaralla paikalla; sillä sinun asetuksiasi minä kysyn. Minä puhun sinun todistuksistasi kuningasten edessä, enkä häpeään joudu. Minä iloitsen sinun käskyistäsi, jotka ovat minulle rakkaat. Minä kohotan käteni sinun käskyjesi puoleen, jotka ovat minulle rakkaat, ja tutkistelen sinun säädöksiäsi (Ps. 119:44-48).

Ihmiselle tulee kuitenkin luonnostaan ”Jumalan käskyjen tottelemisesta” mieleen jotain huomattavasti tunkkaisempaa, pakonomaista tiukkapipoisuutta. Mutta kyse ei ole tästä. Jeesuksen mukaan Jumalan käskyjen totteleminen on iloa, koska Jumala on rakkaus. Jumalan käskyjen totteleminen on oman elämän mukauttamista Jumalan oman elämän mukaiseksi. Se on mahdollista uskon kautta Jeesukseen. Siksi siinä on kyse *täydellisestä ilosta*. Onhan Jumala olemukseltaan kaiken harmonian, armon, hyvyyden, kauneuden ja totuuden lähde. Ja siksi myös täydellisen ilon lähde.

Kristittyjen keskinäisestä rakkaudesta

Jeesus ottaa jäähyväspuheessaan esille aivan erityisesti seuraavan käskyn:

Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä. Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa, kuin että antaa henkensä ystäviensä puolesta (Joh. 15:12-13)

Tällainen kristittyjen välinen rakkaus ei ole olemukseltaan tunnetta. Kuinka se voisikaan olla? Olemmehan erilaisia, eri luonteisia, erilaisella huumorintajulla varustettuja eikä kaikkien kanssa ns. natsaa yhtä hyvin.

Jeesuksen tarkoittamassa rakkaudessa on kyse siitä, että ihmisen sydämen tila on tietynlainen: että sen täyttää hyvä tahto toisen kristityn hyväksi. Olennaista on, että tämä tahto on sellainen, että se ei jää vain sydämen tilaksi, vaan se on niin suurta, että se toteutuu tekoina.

Sen pitää toteutua niin pitkälle asti, että olemme valmiita antamaan henkemme toistemme puolesta, jos on tarvis. Jeesuksen oli tarvis toimia näin, ja hän toimi. Meidänkin pitää tehdä näin, jos rakastamme toisiamme Jeesuksen tahtomalla tavalla ja tarvis vaatii,.

Usein on kuitenkin kyse jostain vähemmän dramaattisesta. Voisimme vaikkapa aloittaa niinkin vähäisestä, että meillä olisi sellainen sydämen tila, että emme tahdo puhua emmekä ajatella emmekä juoruta pahaa toisistamme. Ja sen seurauksena emme sitten juoruaisi, emme vaikka olisi miten meheviä juttuja kielen päällä.

Me olemme Jeesuksen ystäviä

Te olette ystäviäni, kun teette sen minkä käsken teidän tehdä. En sano teitä enää palvelijoiksi, sillä palvelija ei tunne isäntänsä aikeita. Minä sanon teitä ystävikseni, olenhan saattanut teidän tietoonne kaiken, minkä olen Isältäni kuullut (Joh. 15:14-15).

Jossain mielessä me Jeesuksen opetuslapset kyllä olemme hänen palvelijoitaan tai orjiaan (*doulos*). Tästä hän puhuu esimerkiksi Luukkaan evankeliumin luvussa 17.

"Jos teillä on palvelija kyntötoissa tai paimenessa, niin ettehan te hänen kotiin palatessaan sano: 'Käy pöytään, saat heti ruokaa.' Ei, te sanotte: 'Laita minulle syötävää, vyötä vaatteesi ja palvele minua sen aikaa kun syön ja juon. Sitten saat sinä syödä ja juoda.' Ei palvelija siitä saa kiitosta, että hän tekee, mitä hänen tulee tehdä. Niinpä tekin, kun olette tehneet kaiken, mitä teidän tulee tehdä, sanokaa: 'Me olemme arvottomia palvelijoita. Olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään.'" (Luuk. 17:7-10)

Tässä Johanneksen evankeliumin kohdassa Jeesuksen näkökulmana on kuitenkin se, että me olemme häneen hyvin läheisessä suhteessa. Tältä kannalta me olemme jotain muuta kuin palvelijoita: me olemme hänen ystäviään, joille hän on kertonut kaikkein syvällisimmät yksityisasiansa, jotka hän on kuullut Isältään Jumalalta. Sellainen ei ole palvelijan tai orjan suhde.

Te ette ole saaneet orjuuden henkeä, joka saattaisi teidät jälleen pelon valtaan. Olette saaneet Hengen, joka antaa meille lapsen oikeuden, ja niin me huudamme: "Abba! Isä!" Henki itse todistaa yhdessä meidän henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia. Mutta jos olemme lapsia, olemme myös perillisiä, Jumalan perillisiä yhdessä Kristuksen kanssa; jos kerran kärsimme yhdessä Kristuksen kanssa, pääsemme myös osallisiksi samasta kirkkaudesta kuin hän (Room. 8:15-16)

Se on Jumalan lapsen suhde Jumalan ainoaan Poikaan, Jeesukseen. Hänen takiaan me olemme Jumalan lapsia ja saamme kutsua häntä nimellä Abba, Isukki.

Meidät on valittu missionaarisen kirkon jäseniksi

Ette te valinneet minua, vaan minä valitsin teidät, ja minun tahtoni on, että te lähdette liikkeelle ja tuotatte hedelmää, sitä hedelmää joka pysyy. Kun niin teette, Isä antaa teille kaiken, mitä minun nimessäni häneltä pyydätte (Joh. 15:16).

Opetuslapset eivät olleet valinneet Jeesusta vaan hän oli valinnut heidät ja kutsunut heidät seuraajikseen. Tästä on kerrottu evankeliumeissa monta kertaa. Pietari ja Andreas olivat kalassa, kun Jeesus käveli ohitse rannalla ja sanoi heille: "Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia." Matteus istui tulliasemallaan kiskomassa köyhiltä tullimaksuja, kun Jeesus sanoi hänelle: "Seuraa minua". Ja he jättivät kaiken ja lähtivät Jeesuksen matkaan.

Sama pätee meistä nykyajan uskovista, sinusta ja minusta. Emme me itse ole päätöksellämme saaneet uskoamme aikaan. Kyse on Jeesuksen valinnasta, jolla hän on valinnut ja kutsunut meidät, itsessämme hengellisesti kuolleet ja hänestä välittämättömät ihmiset.

Tuosta kohdasta käy ilmi myös se aiemmin mainittu seikka, että "hedelmän tuottaminen" tarkoittaa enemmän kuin kristityssä itsessään uskon takia ilmeneviä hyveitä. "Hedelmä" tarkoittaa myös sitä, että kristityt "lähtevät liikkeelle" eli vievät Jeesuksesta kertovan sanoman toisille ihmisille, toisiin maihin, toisille kansoille. "Hedelmää" ovat ne uudet uskovat, jotka meidän lähtemisemme ja opetuksemme kautta syntyvät. Kirkko on olemukseltaan lähetyksen kirkko eli "missionaarinen kirkko".

Tässä oma kirkkomme on hienosti Jeesuksen kanssa samaa mieltä. Uudessa strategiassamme "Kohtaamisen kirkko" todetaan, että "kirkko on olemukseltaan missionaarinen". Muutenkin tuo paperi on oikein hyvä, minkä tahdon mainita, koska joitain muita kirkon virallisia dokumentteja olen joskus elämässäni arvostellut.

Lähetyksen ohella tärkeitä on myös kirkon sisäinen rakkaus, kristittyjen keskinäinen rakkaus.

Tämän käskyn minä teille annan: rakastakaa toisianne (Joh. 15:17)